

■ Вернісажы

ШЫК — ШОЎК

Найлепшы касцюм для Шаўковага шляху

Як нашы продкі «пазначалі» сябе вышыванкамі з асаблівым арна-ментам, так і ў кітайскай культуры ёсць падобнае. Праўда, самай «кітайскай» тканінай традыцыйна лічыцца шоўк. «Цудоўным шоўкам» уражае і здзіўляе Кітайская Народная Рэспубліка падчас Дзён культуры ў Беларусі.

Гэта выстава ў Нацыянальным мастацкім музеі, дзе пануе вытанчанасць. І складана было б назваць яе інакш, асабліва таму, што мінулыя часы спалучаюцца ў ёй з сучаснасцю. Можна ўявіць, якія тканіны вырабляліся і як аздабляліся на працягу некалькіх стагоддзяў — з XIX-га. А яшчэ і ўявіць, як у іх выглядалі людзі — прадстаўленыя прадметы адзення з шыкоўнага шоўку. Між іншым, касцюм дае ўяўленне і пра развіццё сацыяльнай сістэмы Кітая: і там быў справядлівы па-дыход, што сустракалі па вяртанні, праз якую выяўляўся статус. Ну, і калі гаворка пра Кітай, то тыя самыя «інь-янь» і ў касцюме сябе праяўлялі. І, безумоўна, прыгажосць кітайскай жанчыны лепш за ўсё падкрэслівае шоўк, асабліва калі на ім яшчэ вышыты вельмі тонкія ўзоры (колькі майстэрства для гэтага патрэбна!). Нездарма сярод арганізатараў выставы «Цудоўны шоўк» Музей жанчын і дзяцей Кітая, разам з Кітайскай карпарацыяй па знешніх культурных мерапрыемствах і Міністэрствам культуры КНР, якое прадстаўляў у Мінску намеснік міністра Дзін Вэй. Усё прадстаўлялася з шыкам, чаго і варты кітайскі шоўк.

Тонкая, лёгкая, зручная тканіна — адна з тых нябачных ліній, якая звязвае багатую і доўгую мінуўшчыну старажытнай кітайскай цывілізацыі і сённяшні дзень сучаснага Кітая, дзе ў XXI стагоддзі ўжо зусім іншы лад жыцця. Але традыцыі не знікаюць, калі іх працягваюць людзі, калі яны прызнаюць: «Шоўк — нацыянальнае багацце Кітая». Пра гэта расказалі нават падчас асобнага лекторыя. Як выкарыстоўваецца шоўк у сучаснай модзе КНР, паказалі мадэлі падчас адкрыцця выставы, якая будзе доўжыцца да 24 кастрычніка. Мода можа жывіцца традыцыямі і

ствараць узоры высокага мастацтва — не для кожнага дня, відаць, бо нятанна. Але кожная беларуская жанчына ў думках прымярала б гэта на сябе...

Ёсць і іншыя культурныя формы, якія вызначаюць асаблівы дух кітайскай культуры. Іх можна нават паспрабаваць асвоіць. Шоўк вырабляець, зразумела, складана. Але навучыцца выводзіць кітайскія іерогліфы (тут асаблівае майстэрства, разуменне і нават правільнае размеркаванне энергіі патрэбны) можна было і паспрабаваць. Рэспубліканскі інстытут імя Канфуцыя дапамог арганізаваць майстар-клас «Мастацтва кітайскай каліграфіі». У майстра Чжан Шыміна выявы нарадзіліся яшчэ і пад акампанемент нацыянальнага музычнага інструмента гу-джэн. Ну і для тых, хто любіць каштаваць смак культур — чайная цырымонія па-кітайску. Правільны ёсць. Але паспрабаваць можна і дома.

Ларыса ЦІМОШЫК
tshimoshyk@zviazda.by

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра ў 22.31.
Месяц у сузор'і Казярога.

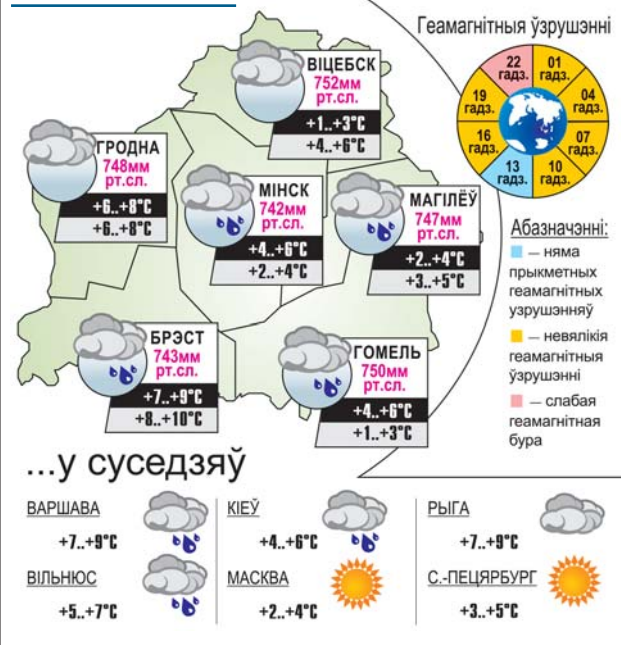
Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.46	18.02	10.16
Віцебск —	7.38	17.49	10.11
Магілёў —	7.36	17.52	10.16
Гомель —	7.30	17.52	10.22
Гродна —	8.01	18.17	10.16
Брэст —	7.58	18.21	10.23

Імяніны

Пр. Пелагеі, Мікалая,
Сяргея, Юльяна,
К. Ірэны, Віталія, Яна.

Фота Надзеі БУЖАН.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Дырэктар фірмы на-
ткнуўся на аб'яву па про-
дажы таго ж, чым гандлюе
ён сам, толькі танней, і вы-
рашыў патэлефанаваць. І
пазнаў голас вартаўніка са
свайго склада.

— А давай зробім свята! Ты
ўсё прыгатуеш...
— А ты?
— А я — прыйду!

Божа! Як жа складана
быць жанчынай...
Вырашыла абуць іншыя
туфлі, дык давалося нават
трысу пераадзець!

— Мы бяром вас на месца
сакратаркі з-за знешнасці.
— Ну што гэта такое? Гэта
ж чыстай вады сексізм! А як
жа мой розум, професійныя
навыкі? Гэта ж атрымліваецца,
я буду проста сядзець ту-
пой курыцай?!
— І плацім 12 мільёнаў...
— Дзе падпісаць?

Група вопытных архео-
лагаў падчас раскопак знай-
шла групу нявопытных.

Даішнікі дасталі! Сёння сеў
на ўнітаз і аўтаматычна пры-
шпіліўся туалетнай паперай.

carticatura.ru

Даты Падзеі Людзі

20 КАСТРЫЧНІКА

Штогод 20 кастрычніка сваё пра-
фесійнае свята — Дзень повара —
адзначаюць кухары і кулінары ўсяго
свету. Міжнародная дата была за-
снана ў 2004 годзе па ініцыятыве
Сусветнай асацыяцыі кулінарных
супольнасцяў.

1733 год — нарадзіўся Адам На-
рушэвіч, беларускі гісторык,
паэт, перакладчык, рэлігійны
дзяч. Вучыўся ў Пінскім кале-
гіуме, Віленскай
акадэміі, Ліёне.
Выкладаў у Ры-
царскай школе ў
Варшаве. Набыў
вядомасць як па-
эт, аўтар од, лі-
рычных твораў,
ідылій, баек, сатыр. З 1764 года — на-
бліжаны караля Станіслава Аўгуста Па-
нятоўскага. З 1781 года — вялікі пісар
ВКЛ і сакратар (да 1786) Пастаяннай
Рады, з 1788-га — епіскап Смаленскі
(з месцазнаходжаннем у Пінску). Су-
праваджаў караля ў паездках па Бе-
ларусі і Украіне, якая падрабязна апі-
саў у дзённіках. Браў удзел у рабоце
Чатырохгадовага сейма 1788-1792 гг.
Выступаў за манархічны лад дзяржавы,
моцную цэнтралізаваную ўладу. Сабра-
ны ім 231 том гістарычных матэрыялаў,

так званыя «Папкі Нарушэвіча», маюць
вялікую навуковую каштоўнасць. Памёр
у 1796 годзе.

1885 год — 130 гадоў таму на-
радзіўся (г. Вільня) Аляксандр
Лаўрэнцэвіч Бурбіс, удзельнік
беларускага нацыянальна-вызваленча-
га руху, тэатральны дзеяч. З 1921 го-
да — намеснік наркама замежных спраў
БССР, адзін з арганізатараў Таварыства
Чырвонага Крыжа БССР. Ідэі, погляды
і дзейнасць Бурбіса аказалі ўплыў на
фарміраванне дзяржаўнай палітыкі
БССР у 1920-я г.г., садзейнічалі ўзбу-
ненню тэрыторыі БССР. Аўтар «Карот-
кага нарыса па эканамічнай геаграфіі
Беларусі», артыкула «Кароткі агляд
беларускага нацыянальна-рэвалюцый-
нага руху». Адзін з заснавальнікаў бе-
ларускага прафесійнага тэатра, акцёр і
рэжысёр. Удзельнічаў у рабоце Першай
беларускай трупы Ігната Буйніцкага,
Беларускага музычна-драматычнага
гуртка ў Вільні. Паставіў спектаклі «Па-
рэвізіі» і «Прыкінуліся дурнямі» М. Кра-
піўніцкага, «Сватаўство» В. Дуніна-Мар-
цінкевіча. Памёр у 1922 годзе.

1891 год — нарадзіўся Джэймс
Чэ́двік, англійскі фізік, які
адкрыў нейтрон, нобелеўскі лаўрэат.
Думка пра існаванне гэтай элементар-
най часціцы прыйшла ў галаву Чэ́дві-
ку яшчэ ў гады яго вучнёўства, калі ён
працаваў з Рэзерфордам. Разам яны

высветлілі, што атам у цэлым нейтраль-
ны, таму што зарад пратонаў у ядры
супадае з зарадам электронаў. Але гэта
зусім не тлумачыла масы ядра, якая
значна перавышала масу пратонаў, якія
павінны былі ў ім знаходзіцца. Адзіным
выключэннем быў атам вадароду. Шмат
часу фізік займаўся вывучэннем рас-
паду лёгкіх ядраў пад уздзеяннем бам-
бардзіроўкі альфа-часціцамі. Думка пра
нейтральную часціцу, тым не менш, не
пакідала яго, і ён шукаў спосаб даказаць
яе існаванне. А ў 1930 годзе нямецкія
вучоныя заўважылі, што пры бамбар-
дзіроўцы берылію альфа-часціцамі ён
выпускае асаблівае выпраменьванне,
якое валодае павышанай пранікальнай
сілай. Чэ́двік выказаў здагадку, што гэта
і ёсць паток нейтральных часціц. Пазней
шэрагам доследаў ён пацвердзіў сваю
гіпотэзу. Адкрыццё нейтрона, нейтраль-
най часціцы, якая не адштурхоўвалася
ад дадатнага ядра і магла выбіваць з
яго пратоны, было першым крокам да
расшчэплення ядра ўрану. За важнае
адкрыццё Чэ́двік быў узнагароджаны
Нобелеўскай прэміяй ў 1935 годзе.

Было сказана

Кузьма ЧОРНЫ,
пісьменнік, публіцыст:
«Там, дзе пачынаецца аб'якаваць,
там недалёка і гібель».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ
ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі
Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага
сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў
Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЯ НАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА
2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА
(першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара),
М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА,
А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс), аддзелаў: п'ясуаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання —
284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца супадзен-
нем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў,
апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;

e-mail: info@zviazda.minsk.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказ-
насць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдагавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.654. Індэкс 63850. Зак. № 4154.

Нумар падпісаны ў 19.30

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

19 кастрычніка 2015 года.